Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Andrei Ojoga
Dosarul nr. 2a-1143/24
2-22123679-02-2a-21032024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

13 noiembrie 2024

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecători Natalia Mămăligă și Ala Malîi

examinînd în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la proces cererea de apel declarată de avocatul Gorlenco Alina în interesele S.A. ”*****” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 octombrie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de către de Cabinetul Avocatului ***** împotriva SA ***** privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La 19 august 2022, Cabinetul Avocatului ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA *****, solicitând încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii s-a indicat că, la data de 20 iunie 2019 între CA ***** și SA ***** a fost semnat contractul de asistență juridică nr.15. Conform p.1.1 din contract, beneficiarul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar prestatorul își asumă obligația de a examina materialele prezentate, de a consulta și a întocmi acte motivate cu caracter juridic scrise, de a pregăti, depune cererea de chemare în judecată pe marginea dosarului civil la cererea de chemare în judecată CA ***** SA împotriva SRL DFI și SRL Avia Invest cu privire la încasarea datoriei, penalității și a diferenței de curs valutar pentru convertirea valutei.

Conform p.5.1. și 5.2. din contract, onorariul pentru serviciile acordate în baza prezentului contract urmează să fie stabilit după adoptarea deciziei/hotărârii corespunzătoare a organului de conducere competent al beneficiarului. Părțile urmează să semneze un acord adițional la contractul prin care va fi stabilit cuantumul onorariului.

Relatează că la data de 26 iulie 2019 între CA ***** și SA ***** a fost semnat acordul adițional nr.1 la contractul de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019.

Conform pct.2 al Acordului din 26 iulie 2019, onorariul avocatului constituie 40 000 (patruzeci mii) lei și include asistența juridică consultativă, documentară și

participarea avocatului în instanță. Onorariul va fi achitat de beneficiar în termen de 30 zile din momentul semnării prezentului Acord. Prestatorul a executat corespunzător obligațiile contractuale în baza contractului de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019 indiferent de faptul că plata onorariului nu era condiționată de acțiunile pe care le-a întreprins avocatul în cadrul procesului civil CA ***** SA împotriva SRL DFI și SRL Avia Invest cu privire la încasarea datoriei, penalității și a diferenței de curs valutar pentru convertirea valutei.

Menționează că pârâtul SA ***** nu a achitat în termen onorariul avocatului, motiv din care din 27 august 2019 SA ***** se află în întârziere. Conform pct.7.1 din contract, în cazul nerespectării de către beneficiar a termenului și condițiilor de achitare a onorariului, acesta achită prestatorului penalitate în mărime de 0,5 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Comunică că la data de 08 decembrie 2021, reclamantul a înaintat o pretenție adresată pârâtului SA ***** în care a cerut achitarea datoriei în mărime de 40 000 lei și a penalității în mărime de 166 600 lei. La 23 decembrie 2021 reclamantul a primit scrisoarea nr.4696, în care pârâtul SA ***** a propus să fie purtate discuții pentru a ajunge la un numitor comun în vederea soluționării amiabile a litigiului. În urma discuțiilor purtate cu reprezentantul pârâtului SA ***** s-a convenit că reclamantul CA ***** va acorda asistența juridică necesară pentru încheierea contractului de tranzacție în cadrul dosarului civil SA ***** către SRL DFI și SRL Avia Invest cu privire la încasarea datoriei și a penalității. Iar pârâtul SA ***** urma să achite datoria formată urmare a neexecutării contractului de asistență juridică nr.15. Urmare discuțiilor purtate la negocieri, au negociat cu debitorii SRL DFI, SRL Avia Invest și Adrian Buruiana cu privire la încheierea contractului de tranzacție, au întocmit contractul de tranzacție, și l-au expediat în adresa SA ***** pentru confirmarea conținutului și purcederea la semnarea contractului. Contractul a fost redactat de mai multe ori de către reprezentanții SA *****, fiind definitivat la 10 mai 2022. În cele din urmă deși debitorii SRL DFI, SRL Avia Invest și Adrian Buruiana erau pregătiți să semneze contractul de tranzacție și să purceadă la executarea lui, în speță să achite datoria, administratorul SA ***** din motive necunoscute a refuzat să semneze contractul. La fel, administratorul SA ***** a refuzat să achite onorariul avocatului.

Având în vedere împrejurările constituite pentru a evita un eventual litigiu, la data de 09 august 2022 reclamantul a înaintat pârâtului o pretenție repetată, însă pârâtul nu a răspuns la aceasta. În pretenție reclamantul a făcut apel la buna credință a pârâtului și a reiterat asupra obligației de plată a onorariului și a penalității. În pretenția repetată reclamantul a cerut achitarea de către pârât a onorariul în mărime de 40 000 lei și a penalității în mărime de 215 400 lei, calculată în temeiul p.7.1. din contractul de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019. Reieşind din cele expuse solicită admiterea prezentei cereri de chemare în judecată.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 octombrie 2023, s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la SA ***** în beneficiul

Cabinetului Avocatului ***** suma de 40 000 lei (patruzeci mii lei) cu titlu de datorie pentru servicii de asistență juridică în baza contractului nr.15 din 20 iunie 2019; suma de 218 000 lei (două sute optsprezece mii lei) cu titlu de penalitate pentru perioada 27 august 2019 – 19 august 2022 și suma de 7 740 lei (șapte mii șapte sute patruzeci lei) cu titlu de taxă de stat.

Pretențiile apelului:

La data de 14 noiembrie 2023, avocatul Gorlenco Alina în interesele S.A. ”*****” a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 octombrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de apel a indicat că, ,,*****” S.A. îşi exprimă dezacordul ferm cu soluţia instanţei de fond în partea încasării penalităţii contractuale în mărime de 218.000,00 lei cu titlu de penalitate pentru perioada 27.08.2019 - 19.08.2022 (1090 zile).

Menționează că conform p. 7.1. al contractului de asistență juridică nr. 15 din 20.06.2019 - în cazul nerespectării de către BENEFICIAR a termenului şi condiţiilor de achitare a onorariului, acesta achită PRESTATORULUI penalitate în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi ce întârziere.

La caz ,,*****” S.A. solicită reducerea penalității disproporționat de mari solicitate de reclamant şi adjudecate prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28.03.202. Pentru soluționarea litigiului sunt relevante prevederile p. 8 al Hotărârii explicative a Plenului C Supreme de Justiţie - Privind aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţie: ce reglementează modalităţile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligaţiilor pecuniare, cu excepţia celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut.

Astfel, în cazuri excepţionale, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporţionat de mare.

Legea nu precizează cazurile în care ar putea fi redusă clauza penală. Instanţele vor lua act că, drept criterii ce permit reducerea clauzei penale, ar putea servi:

- situaţia financiară dificilă a debitorului;
- mărimea penalităţii depăşeşte suma datoriei;
- mărimea excesivă a penalităţii:
- datoria a fost achitată:
- o întârziere neesenţială în executarea obligaţiei de rând cu procentul înalt al penalităţii.

Relevă că legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale. Sarcina instanţei în această situaţie constă în aprecierea adecvată a coraportului dintre mărimea penalităţii stabilite şi mărimea prejudiciului real suportat.

În susţinerea cererii de reducere a penalităţii disproporţionat de mari menționează că suma contractului de asistenţă juridică este de 40.000,00 lei, pe când mărimea penalităţii contractuale este de 218.000,00 lei, sau de circa 5,5 ori mai mare decât valoarea obligaţiilor neîndeplinite de ,,*****” S.A..

Precizează că clauza penală stabilită de avocat în contractul de asistenţă juridică nr. 15 din 20.06.2019, este una standardizată şi abuzivă ne fiind negociată de părţi. Astfel,

Cabinetul avocatului „*****” în calitate de profesionist, la încheierea contractului de asistenţă juridică nu a atras atenţia „*****” S.A. asupra prevederilor p. 7.1. al contractului, care cuprinde o clauză penală vădit excesivă, or penalitatea în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, constituie de fapt 182,5% per an. Ţinând cont de norme legale enunţate a fost calculată dobânda de întârziere pentru perioada solicitată de reclamant de la 27.08.2019 până la 19.08.2022 luând calcul rata dobânzii prevăzută la art. 874 Cod Civil plus 9 puncte procentuale pe an.

Notează că conform calculului dobânzii de întârziere, pentru perioada solicitată de reclamantul/intimat mărimea acesteia constituie 15.214,52 lei. În acelaşi timp, trebuie de menţionat că suma dobânzilor de întârziere stabilite de art. 942 Cod Civil este mai mare decât rata de baza a Băncii Naţionale a Moldovei şi implicit dobânzile bancare oferite de băncile comerciale din Republica Moldova, fiind acoperit astfel un eventual prejudiciu cauzat prin imposibilitatea plasării sumei neachitate a datoriei la depozit în bancă.

Relatează că „*****” S.A. a purces la soluţionarea constructivă a litigiului şi la data de 09.04.2024 a achitat în beneficiul Cabinetului avocatului Sergiu Ciorba suma datoriei în mărime de 40.000,00 lei.

Solicită admiterea cererii de apel şi casarea parţială a Hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 28.03.2024 în partea adjudecării sumei de 218.000,00 lei cu titlu de penalitate şi a cheltuielilor de judecată. Constatarea nulităţii absolute a p. 7.1. al contractului de asistenţă juridică nr. 15 din 20.06.2019, reducerea penalităţii contractuale calculate pentru perioada 27.08.2019 - 19.08.2022, de la suma de 218.000,00 lei până la suma de 15.214,52 lei şi încasarea proporţională a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat în sumă de 456,44 lei; Încasarea de la Cabinetul avocatului ***** în beneficiul „*****” S.A. a taxei de stat achitate în instanţa de apel, în sumă de 5.805,00 lei.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 27 octombrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 14 noiembrie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Procedura de examinare.

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de OCN „Credits 2 All” SRL a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil consideră că apelul declarat este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

Conform art. 276^4 CPC, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă ”instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alți participanți la proces”.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă ”instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre”.

În temeiul art. 386 alin.(1) lit. d) Cod de procedură civilă ”hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat”.

Art. 387 lit.c) Cod de procedură civilă stabilește că ”se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea”.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă ” fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel”.

În conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă ”instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la data de 20 iunie 2019 între CA ***** SA și Cabinetul Avocatului ***** a fost încheiat contractul de asistență juridică nr.15 *(f.d.7-9).*

Conform pct.1.1 din contract, beneficiarul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar prestatorul își asumă obligația de a examina materialele prezentate, de a consulta și a întocmi acte motivate cu caracter juridic scrise, de a pregăti, depune cererea de chemare în judecată pe marginea dosarului civil la cererea de chemare în judecată CA ***** SA împotriva SRL DFI și SRL Avia Invest cu privire la încasarea datoriei, penalității și a diferenței de curs valutar pentru convertirea valutei.

Conform p.5.1. și 5.2. din contract, onorariul pentru serviciile acordate în baza prezentului contract urmează să fie stabilit după adoptarea deciziei/hotărârii corespunzătoare a organului de conducere competent al beneficiarului. Părțile urmează să semneze un acord adițional la contractul prin care va fi stabilit cuantumul onorariului.

Astfel, la 21 iunie 2019 SA ***** a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru împotriva SRL DFI, SRL Avia Invest privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată *(f.d.23-31), iar reprezentantul SA ***** fiind avocatul Sergiu Ciorbă.*

La data de 26 iulie 2019 între CA ***** și SA ***** a fost semnat acordul adițional nr.1 la contractul de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019.

Conform pct.2 al Acordului din 26 iulie 2019, onorariul avocatului constituie 40 000 (patruzeci mii) lei și include asistența juridică consultativă, documentară și participarea avocatului în instanță. Onorariul va fi achitat de beneficiar în termen de 30 zile din momentul semnării prezentului Acord *(f.d.10).*

Reieșind din materialele cauzei se constată că avocatul Sergiu Ciorba și-a executat obligațiile contractuale în baza contractului de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019 (întocmirea reclamației din 13 mai 2019, 28 mai 2019 – trei la număr, cererii de chemare în judecată din 21 iunie 2019, cererii de asigurare a acțiunii, cererii de urgentare a examinării cererii de asigurare a acțiunii, contractului de tranzacție din 12 mai 2022, pretenției din 09 august 2021, calculului dobânzii de întârziere, cererii de concretizare și majorare a cuantumului pretențiilor – două la număr, notei pe marginea dosarului civil SA ***** vs SRL DFI și SRL Avia Invest, cererii de recurs, etc.) *(f.d.17-20 verso, 23-31, 47-53, 53, 56-58, 97-103, 110-111, 113-116, 117-124),* însă SA ***** nu a achitat avocatului plata onorariului stabilită conform contractului de asistență juridică.

Având în vedere faptul că SA ***** nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale, la 19 august 2022, Cabinetul Avocatului ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA *****, solicitând încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 27 octombrie 2023 a dispus admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de Cabinetul Avocatului *****.

S-a încasat de la SA ***** în beneficiul Cabinetului Avocatului ***** suma de 40 000 lei (*patruzeci mii lei*) cu titlu de datorie pentru servicii de asistență juridică în baza contractului nr.15 din 20 iunie 2019; suma de 218 000 lei (*două sute optsprezece mii lei*) cu titlu de penalitate pentru perioada 27 august 2019 – 19 august 2022 și suma de 7 740 lei (*șapte mii șapte sute patruzeci lei*) cu titlu de taxă de stat

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile aplicabile la caz şi criticile aduse în apel, instanţa de apel constată că instanţa de judecată ierarhic inferioară, întemeiat a admis pretenția privind încasarea datoriei pentru servicii de asistență juridică în baza contractului nr.15 din 20 iunie 2019, iar în partea încasării penalității, eronat a admis integral acțiunea.

Reieșind din faptul că apelantul contestă hotărârea instanței de fond în partea încasării penalității disproporționat de mari, instanța de apel se va expune doar în această parte.

Potrivit art.942 alin.(4) Cod civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.

Conform art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întîrziere.

Potrivit art.948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Colegiul reține că pct.7.1. al contractului de asistență juridică nr.15 din 20 iunie 2019, prevede că în cazul nerespectării de către beneficiar a termenului și condițiilor de achitare a onorariului, acesta achită prestatorului penalitate în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere *(f.d.8)*.

Având în vedere că s-a stabilit cu certitudine că partea pârâtă nu și-a onorat obligațiile sale pecuniare, beneficiind integral de executarea corespunzătoare a părții reclamante, Colegiul consideră că Cabinetul Avocatului ***** este îndreptățit să solicite încasarea penalității de la SA „*****”, însă sumă de 218 000 lei o consideră disproporționat de mare în raport cu suma datoriei în mărime de 40000 lei.

În acest sens, instanţa de apel consideră oportun de a reliefa prevederile art. 953 alin. (1) În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Prin această normă de drept material, legiuitorul a lăsat instanţei de judecată prerogativa să micşoreze clauza penală, atunci cînd aceasta este disproporţionat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor.

Această pîrghie este dictată de către legiuitor în scopul de a diminua sau exclude efectul negativ al clauzelor abuzive conţinute în contracte, şi respectiv de a asigura exercitarea cu bună-credinţă a drepturilor şi obligaţiilor civile.

La aprecierea disproporționalității clauzei penale, se determină în fiecare caz concret din așa împrejurări, precum ar fi: durata neexecutării obligației, procentul excesiv de înalt al clauzei penale (comparativ cu procentul practicat de obicei în alte contracte de același gen), depășirea substanțială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligațiilor.

O importanță deosebită, în acest sens, o are determinarea cât mai concretă a întinderii prejudiciilor suportate de către creditor, deoarece în dependență de aceasta, instanța de judecată va stabili proporționalitatea dintre clauza penală și prejudicii. În această privință, urmând a se lua în considerație nu numai prejudiciul efectiv cauzat creditorului, ci și venitul ratat.

La art. 953 Cod civil, legiuitorul nu stabilește limita minimă până la care poate fi micșorată clauza penală, însă reieșind din sensul acestui articol se poate de conchis că clauza penală poate fi micșorată până când ea va înceta să fie „disproporționat de mare”.

În contextul celor enunțate, având în vedere prevederile legale coroborate cu materialele cauzei, suma datoriei constituie 40000 lei, totodată, având în vedere că, suma penalității calculate conform clauzelor contractuale este disproporționat de mare în mărime de 218 000 lei, Colegiul civil conchide că, apelul este întemeiat și urmează a fi admis, urmând a fi micșorată penalitatea în temeiul art. 953 Cod de la 218 000 lei la 40000 lei, considerând-o proporțională sumei datoriei calculate, în rest pretenția urmează a fi respinsă.

Ce ține de pretenția apelantului cu privire la constatarea nulităţii absolute a p. 7.1. al contractului de asistenţă juridică nr. 15 din 20.06.2019, Colegiul nu se va expune, deoarece nu a fost obiectul cauzei.

Conform prevederilor art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, potrivit căruia instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, pornind de la prevederile normelor procedurale menționate mai sus, și luând în considerație că pretențiile reclamantului urmează a fi admise parțial, Colegiul consider necesar de a micșora cheltuielile de judecată proporțional pretențiilor admise, cu încasarea de la SA *****, în beneficiul Cabinetului Avocatului ***** cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 4200 (patru mii două sute) lei, cheltuieli suportate în instanța de fond și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în instanța de apel în mărime de 1605 (una mie șase sute cinci) lei.

Urmare a constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelant în cererea de apel sunt fondate, Colegiul constatând cert că instanța de fond a soluționat eronat cauza prin admiterea integrală a pretențiilor din acțiune, în raport cu aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind neîntemeiată.

În circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează despre necesitatea admiterii apelului declarat de avocatul Gorlenco Alina în interesele S.A. ”*****” și casării parțiale a hotărârii din 27 octombrie 2023, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit.c), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de avocatul Gorlenco Alina în interesele S.A. ”*****”.

Se casează parțial hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 octombrie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de către de Cabinetul Avocatului ***** împotriva SA ***** privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor de încasarea a penalității și a cheltuielilor de judecată și în această parte se adoptă o nouă hotărîre prin care:

Se admite parțial pretenția Cabinetului Avocatului ***** împotriva SA ***** cu privire la încasarea penalității.

Se încasează de la SA *****, în beneficiul Cabinetului Avocatului ***** suma de 40 000 (patruzeci mii) lei, cu titlu de penalitate, în rest pretenția se respinge.

Se încasează de la SA *****, în beneficiul Cabinetului Avocatului ***** cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 4200 (patru mii două sute) lei.

Se încasează de la Cabinetului Avocatului *****, în beneficului SA ***** cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în instanța de apel în mărime de 1605 (una mie șase sute cinci) lei.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă la data pronunțării.

Președintele ședinței, judecătorul — Ana Panov

Judecătorii — Natalia Mămăligă

Ala Malîi